

WARTOŚĆ XXV

Wartość, piękno i dobro przyrody nieożywionej

II. PROSPEKT WARTOŚCI

2.1. CEL OGÓLNY

Zdolność postrzegania i kojarzenia

2.2. CEL SZCZEGÓŁOWY

Umiejętność obserwacji

2.3. CEL WYCHOWAWCZY

Poszanowanie przyrody nieożywionej

2.4. PROPONOWANE TEMATY

- Materialny związek człowieka z przyrodą nieożywioną.
- Miejsce człowieka we wszechświecie. Planeta Ziemia najlepszą częścią wszechświata.
- Zmiany spowodowane przez cywilizację (budowa miast, przemysł, projekty techniczne, komunikacja, utylizacja odpadów) zmieniają przyrodę nieożywioną.
- Piękno naturalnych środowisk geograficznych: gór, mórz, jezior.

2.5. ZADANIA DLA UCZNIĄ, SAMOWYCHOWANIE

Normy

- Istnieje materialny związek pomiędzy mną a światem przyrody nieożywionej.
- Niszcząc środowisko naturalne wokół siebie, niszczymy samego siebie.
- Środowisko naturalne jest dziedzictwem wszystkich ludzi i wszystkich pokoleń.

Zasady

- Bacznie obserwuję i analizuję, co niszczy środowisko naturalne, w którym żyję.
- Mam świadomość, w jaki sposób środowisko naturalne wpływa na charakter społeczności, które w nim żyją.
- Uczestniczę w organizowaniu projektów ochrony przyrody nieożywionej.

Program wychowawczy > Klasa II > Wartość XXV > Wartość, piękno i dobro przyrody nieożywionej

2.6. ZADANIA DLA RODZICÓW

Normy

- Ochrona przyrody realizuje się poprzez działania ludzkie.
- Bogactwo i zasoby przyrody nieożywionej są dla wszystkich ludzi i wszystkich pokoleń¹.
- Przyroda nieożywiona jest podstawą przyrody ożywionej.

Zasady

- Dostrzegam bogactwo i неповtarzalność przyrody.
- W swoich działaniach i w swojej pracy zawodowej zawsze biorę pod uwagę ochronę przyrody.
- Ukazuję innym otaczające mnie piękno przyrody.

2.7. ZADANIA DLA SZKOŁY, WYCHOWAWCY

Normy

- Istnieje stały i trwały związek przyrody nieożywionej z ożywioną.
- Środowisko nieożywione należy poznawać, badać i udostępniać te wyniki uczniom.
- Człowiek ma potężny wpływ na cały świat dzięki osiągnięciom nauki i działaniom przemysłowym.

Zasady

- Organizuję wycieczki krajoznawcze, aby poznać bogactwo natury nieożywionej.
- Ukazuję niszczący wpływ człowieka na przyrodę nieożywioną.
- W szkole realizuję programy ochrony przyrody nieożywionej.

2.8. SPOSÓB REALIZACJI

Organizuje się wycieczki krajoznawcze². Można wspólnie obejrzeć tematyczny film krajoznawczy o przyrodzie nieożywionej, połączony z dyskusją. Można przeprowadzić konkurs fotograficzny na temat przyrody nieożywionej. Wybrana grupa zainteresowań sporządza listę dobrych i niewłaściwych działań władz regionalnych odnośnie ochrony dóbr naturalnych. Można

¹ „Ochrona środowiska stanowi wyzwanie dla całej ludzkości: chodzi o wspólny i powszechny obowiązek poszanowania zbiorowego dobra, przeznaczonego dla wszystkich, i uświadomienie sobie, że nie można bezkarnie używać różnego rodzaju bytów, żyjących czy nieożywionych – składników naturalnych, roślin, zwierząt – w sposób dowolny, jedynie według własnych potrzeb gospodarczych. Jest to odpowiedzialność, która musi dojrzewać ze względu na globalny zasięg obecnego kryzysu ekologicznego i że w uniwersalnym porządku ustalonym przez Stwórcę wszystkie byty wzajemnie od siebie zależą: należy brać pod uwagę naturę każdego bytu oraz ich wzajemne powiązanie w uporządkowany system, którym właśnie jest kosmos”. KNSK 466.

² „Czas wolny winien być przeznaczony w sposób właściwy na relaks duchowy oraz wzmacnianie zdrowia ducha i ciała tak przez zgodne z upodobaniami zajęcia i studia, podróże do innych krajów (turystyka) (...), jak również przez ćwiczenia i aktywność sportową”. KDK 61.

Program wychowawczy > Klasa II > Wartość XXV > Wartość, piękno i dobro przyrody nieożywionej

zapropozować tematyczne spotkanie z samorządowymi władzami terytorialnymi (gminy, powiatu).

2.9. OSIĄGNIĘCIA, EFEKTY

Szkoła jest przykładem właściwego traktowania i wykorzystania zasobów przyrody nieożywionej. Młodzież dostrzega wartość i znaczenie całej natury dla życia ludzkiego³. Stale są podejmowane działania na rzecz ochrony środowiska⁴. Obcowanie z naturą daje radość wszystkim uczestnikom realizowanych programów, w zakresie poznania i ochrony przyrody.

2.10. ZAGROŻENIA

Społeczności, rodzinna i szkolna, nie zwracają uwagi na wartości przyrody nieożywionej. Rozszerza się zakres wandalizmu, nie szanuje się środowiska naturalnego (zieleni, miejskich parków, terenów rekreacyjnych, bloków, ulic). Powstają subkultury oparte na agresji, wobec ludzi oraz wobec przyrody nieożywionej. Zanika motywacja ochrony przyrody. Młodzież nie wykazuje chęci przebywania na łonie przyrody i korzystania z jej piękna.

³ „Właściwe rozumienie stosunku człowieka do przyrody ma ogromne znaczenie dla odpowiedzi na pytanie: kim jest człowiek”. *Człowiek – osoba – pleć*, dz. cyt., s. 241.

⁴ „Prawdziwa, zawarta w koncepcji chrześcijańskiej, ochrona środowiska nie polega na działaniu zmierzającym do zupełnego powstrzymania ingerencji człowieka w przyrodę (...) lecz na harmonijnym współistnieniu i wspólnym rozwoju człowieka z otaczającym go światem”. Tamże, s. 249.